

ЗАПИСНИК

**од Шестата седница на Националниот совет за евроинтеграции
одржана на 18 септември 2015 година, во сала "Борис Трајковски"
Собрание на Република Македонија**

Седницата на Националниот совет за евроинтеграции започна во 10.30 часот.

Седницата ја отвори и со неа претседаваше г-ѓа Лидија Димова, претседател на Националниот совет за евроинтеграции.

На седницата беа поканети и претседателите и членовите на Комисијата за надворешна политика, Комисијата за европски прашања и Мешовитиот парламентарен комитет РМ-ЕУ.

На седницата беа поканети претставници на Делегацијата на Европската унија во Република Македонија и амбасадите на земјите-членки на Европската унија во Република Македонија.

Од Националниот совет за евроинтеграции на седницата присуствуваа: г-ѓа Лидија Димова, претседател на Советот, г. Илија Димовски потпретседател на Советот, г. Фатмир Бесими заменик на претседателот на Владата на Република Македонија задолжен за европски прашања и член на Советот, г-ѓа Силвана Бонева, г. Кенан Хасипи, г. Александар Николоски, г-ѓа Мерал Узеири Ферати, г-ѓа Ермира Мехмети, Солза Грчева, г. Васко Ковачевски, пратеници и членови на Советот, г-ѓа Нора Алити, г-ѓа Ане Лашкоска, г-ѓа Лилјана Затурска, г. Орхан Ибраими, г-ѓа Светлана Карапетрова, г-ѓа Рената Дескоска и г. Петре Шилегов, пратеници и заменици-членови на Советот, г. Димитар Мирчев, претставник од Кабинет на Претседателот на Република Македонија, г. Владо Камбовски претседател на Македонската академија за науките и уметностите, г. Насер Селмани од Здружението на новинари на Македонија, г. Антони Пешев од Стопанска комора на Македонија, г. Живко Митревски претседател на Сојузот на синдикати на Македонија, г. Лулзим Хазири од Граѓанска платформа на Македонија, г. Шинази Мемети од Исламска верска заедница.

Од страна на Делегацијата на ЕУ од Брисел, на седницата присуствуваа: г-ѓа Кристине Грау член на Кабинетот на комесарот г. Јоханес Хан и одговорна за преговори за проширување, г-ѓа Анамарије Хубер член на кабинетот на комесарот Хан, г-ѓа Мари Тереса Моран, заменик раководител на одделение и г-ѓа Евиола Прифти деск офицер.

Од страна на Делегацијата на ЕУ во РМ на седницата присуствуваа: г. Аиво Орав Шеф на Делегацијата на ЕУ во Република Македонија, г. Лукас Холуб одговорен за политички и внатрешни прашања и правда, како и г-ѓа Камила Дуда Кавецка, г. Џулио Зани, г. Тибор Варади, г-ѓа Марина Курте и г. Константин Јовановски.

На седницата присуствуваа претставници од Службата на Собранието на Република Македонија и медиумите.

Од Комисијата за европски прашања, Комисијата за надворешна политика и Мешовитиот парламентарен комитет РМ-ЕУ, на седницата присуствуваа: г-ѓа Нора Алити, г. Стефан Богоев, г-ѓа Шпреса Хадри, г. Трајчо Димков, г-ѓа Нола Исмајлоска,

г.Бетиан Китев, г.Никола Мицевски, г-ѓа Јагода Шахпаска, г.Павле Трајанов, г-ѓа Лилјана Поповска, г.Хари Локвенец, г. Јосифовски Љубомир, г-ѓа Софија Куновска, г-ѓа Магдалена Манаскова, г.Момчило Аврамовски, г.Иван Стоиљкович и г.Томислав Тунтев.

На седницата присуствуваа пратениците: г.Панче Орцев, г-ѓа Калтрина Азизи, г. Горан Сугарески, г-ѓа Благица Ласовска, г-ѓа Сузана Секуловска, г.Муса Ибраими, г-ѓа Мира Стојчевска, г-ѓа Нада Ципушева, г-ѓа Слаѓана Митовска, г-ѓа Јулијана Силјановска, г. Благоја Деспотовски, г. Милева Горгиева и г. Иван Иванов.

На шестата седница на Националниот совет за евроинтеграции свое обраќање имаше г.Јоханес Хан, комесар за европска соседска политика и преговори за проширување на Европската комисија.

На седницата свои обраќања имаа г-ѓа Лидија Димова, претседател на Советот, г.Илија Димовски потпретседател на Советот, г. Фатмир Бесими, заменик претседател на Владата на Република Македонија, задолжен за европски интеграции

На седницата со свои дискусии, сугестии и препораки учествуваа, г-ѓа Ермира Мехмети, г. Александар Николоски, Кенан Хасипи, г-ѓа Мерал Узеири Ферати и г-ѓа Солза Грчева, пратеници и членови на Советот, проф.д-р Димитар Мирчев член на Советот од кабинетот на Претседателот на Република Македонија и г.Насер Селмани член на Советот од Здружението на новинари на Македонија.

Во обраќањето *Комесарот за европска соседска политика и преговори за проширување на Европската комисија* г.Јоханес Хан посочи дека посетата е во едно исклучително тешко време за европскиот континент кој е соочен со бегалската криза која е предизвик за Европската унија, но и за Република Македонија. Справувањето со кризата бара европско решение за што е обезбедена европска хуманитарна помош. Постигнатиот политички договор во јули годинава претставува важен чекор во постигнување на политичкиот дијалог во државата. Се поздравува враќањето на опозицијата во Собранието, присуството на сите политички партии во парламентарните комисии и сите други тела во Собранието, како и донесувањето на законот за специјалниот обвинител и неговото именување. Беше изразено задоволство за продолжувањето на Пристапниот дијалог на високо ниво кој се покажа како важен катализатор на реформите во пет клучни области, преку процес на дијалог и соработка. ПДВН ги вклучува претставниците на четирите политички партии кои го потпишаа договорот во јули, но исто така го вклучува и граѓанското општество. Република Македонија веќе имплементираше голем број на реформи, а оние кои остануваат да се имплементираат се амбициозни и политички тешки, но ќе донесат промени во државата. Комесарот Хан изрази загриженост за политичкото влијание врз независноста на судството. Се очекува избраниот специјален обвинител да ги има потребните ресурси и поддршка во исполнувањето на задачите. Комесарот Хан се осврна на состојбите со медиумите при што изнесе дека клучен елемент во демократијата е слободата на медиумите. Во фокусот на вниманието исто така треба да биде и економското владеење, при што како од голема важност беше оценето подобрувањето на управувањето со јавните финансии и јавните набавки. Потребни се заеднички напори на сите политички партии за намалување на невработеноста и буџетскиот дефицит. Потребно е да се имплементираат преостанатите изборни реформи пред одржувањето на следните парламентарни избори, кои ќе се набљудуваат од меѓународната заедница подетално од

вообичаеното. Ова време е од суштинско значење за Република Македонија и треба да се исполнат сите реформи. Во октомври, Европската комисија ќе го претстави Извештајот за напредокот на Република Македонија за 2015 година, за што комесарот Хан изрази надеж дека ќе може да се извести за позитивни вести и напредок.

Госпоѓа Лидија Димова, претседател на Националниот совет за евроинтеграции, во своето воведно обраќање го поздрави присуството на комесарот Хан и искажа благодарност за посветеноста и пресудниот ангажман кој го даде тој за надминување на политичката криза. Додадена вредност на Советот претставува неговиот состав кој ја рефлектира инклузивноста на сите општествени фактори во креирањето и следењето на интеграцијата на Република Македонија во ЕУ. Во обраќањето г-ѓа Димова, до комесарот Хан ги упати следните препораки: се очекува и мора да се добие повторно препорака од ЕУ за започнување на пристапните преговори; од ЕУ се очекува во новата стратегија за проширување да констатира дека Западен Балкан не е проблемот туку решението за бегалската криза, и оттука да предвиди активности во рамките на Берлинскиот процес со што реално и активно да ја вклучи и Република Македонија; време е за решителна акција - надеж дека Република Грција ќе сфати и дозволи дека сега е време да почнат пристапните преговори, а бегалската криза ќе ја искористи за заедничка акција во рамки на поглавјето 24 кое мора итно да се отвори.

Господин Илија Димовски, потпретседател на Националниот совет за евроинтеграции, во обраќањето очекува Европската комисија повторно да даде препорака за отпочнување на преговорите, но и да одреди конкретен датум. Република Македонија се наоѓа во долг период на исчекување за следниот чекор во ЕУ, веројатно е најпрепорачувана земја по бројот на препораки кои досега ги има добиено од ЕК. Секогаш кога Република Македонија била поставена како партнер, секогаш ги исполнувала своите обврски. Изрази задоволство од враќањето на опозицијата во Собранието. Се очекува енергијата која ќе се вложува во периодот што следи, да овозможи исполнување на препораките од ЕУ, како што се подобрување на буџетските процедури, усогласување на Деловникот и Законот за Собранието, јакнење на улогата на Собраниските комисии за контрола на безбедносните служби. Собранието ќе биде орган каде ќе се спроведуваат сите политички договори, при што се потенцираше дека е значајно договорите да се почитуваат така како што се потпишани како и во однос на роковите. Во однос на мигрантската криза, се изрази надеж дека Европската унија ќе најде капацитет на глобален начин да го реши проблемот, за да не стане овој проблем локален и пред се проблем на неколку најслаби држави на европскиот континент.

Господин Фатмир Бесими, заменик претседател на Владата на Република Македонија задолжен за европски интеграции, во обраќањето изрази задоволство што Националниот совет за евроинтеграции во полн состав ја продолжува својата исклучително важна улога, како точка на пресврт помеѓу Собранието, општеството и Владата. Одржувањето на петтиот состанок на Пристапниот дијалог на високо ниво, по пауза од две и пол години, дава надеж и отвара нови можности за интензивирање на реформите и за нивно продлабочување согласно препораките на Европската комисија. Во однос на листата на итни реформски приоритети поставени од ЕК, од страна на Владата во јули годинава изготвен е Акциски план кој бил споделен со ЕК и партиите потписници на договорот од јуни, а за истиот се дискутирало со граѓанскиот сектор и медиумите. Г-дин Бесими истакна дека очекува ЕК во следниот извештај да рефлектира напредок. Пристапните преговори треба да започнат што е можно побрзо и Република Македонија

да влезе во нормална траекторија на предвидливост на процесот на евроинтеграции, конкретно започнувајќи ги преговорите за поглавјата 23 и 24.

Госпоѓа Ермира Мехмети претседател на Комисијата за европски прашања и член на Советот, во дискусијата се осврна на европскиот ангажман во процесот на интеграција, за Берлинскиот процес кој ќе придонесе Западен Балкан со една поголема брзина и динамика да ги исполни критериумите и реформите за да стане што е можно побрзо дел од големото европско семејство. Постигнатиот договорот меѓу политичките партии отвара ново поглавје кое подразбира враќање на земјата на вистински правец и на имплементирање на задачите. Во периодот што следи потребно е повторно зајакнување на меѓуетничкиот дијалог и нов импут за целосна имплементација на Охридскиот рамковен договор. После десет години од добивањето на статусот на земја кандидат за членство во ЕУ, Република Македонија заслужува да ги започне пристапните преговори со ЕУ.

Господин Кенан Хасипи, копретседавач на Мешовитиот парламентарен комитет РМ-ЕУ и член на Советот, изрази убеденост дека политичките субјекти во целост ќе ги почитуваат одредбите и роковите предвидени со политичкиот договор постигнат во јули годинава. Се очекува Извештајот за напредокот за 2015 година, кој секогаш балансирано ја отсликува состојбата во Република Македонија, и оваа година да ја содржи препораката за отпочнување на преговори за полноправно членство во ЕУ, и дека препораката ќе биде прифатена од Европскиот совет, при тоа имајќи ја предвид разврската на политичката криза во земјата како и сериозните безбедносни закани кои произлегуваат од бегалската криза. Во дискусијата г.Хасипи информираше за следните активности на Мешовитиот парламентарен комитет РМ-ЕУ и дека неговиот состав е комплетиран со пратеници од најголемата опозициона политичка партија. Ова меѓупарламентарно тело во полн капацитет ќе го одржи 13-от состанок по објавувањето на Извештајот за напредокот на Република Македонија за 2015 година, со што ќе се имплементира редовната годишна обврска предвидена согласно Спогодбата за стабилизација и асоцијација.

Господин Александар Николоски, пратеник и член на Советот, во дискусијата изрази незадоволство што Република Македонија се уште не ги отпочнала преговорите со ЕУ, што се должи на континуираната блокада од нашиот јужен сосед, а не поради политичката криза во државата. Едно прашање останува неодговорено и постои дилема кој може да даде одговор - до кога ќе продолжи блокадата на Република Македонија. Прашањето мора да се постави директно бидејќи граѓаните на Република Македонија бараат одговор. Во однос на постигнатиот политички договор, претстојат предизвици за негова реализација. Со парламентарните избори договорени за април следната година, ќе се стави крај на политичката криза по што ќе се избере нов состав на Собранието, кој ќе треба да продолжи совесно и одговорно да работи, а сите учесници во него да го признаат своето место, без оглед дали доаѓаат од власта или опозицијата.

Г-ѓа Мерал Узеири Ферати, пратеник и член на Советот, изнесе мислење и загриженост дека во континуитет во Република Македонија не функционира правото и дека се газат елементарните права на Албанците, дека има длабок економски инфраструктурен дисбаланс помеѓу населените места каде што живеат албанци. Во дискусијата г-ѓа Ферати се осврна на Изборниот законик донесен пред 20 месеци и преговаран помеѓу три политички партии, ДУИ, ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ. Овој закон не бил донесен со целосен консензус меѓу партиите и истиот нема да гарантира слободни, фер

и демократски избори. Демократската партија на Албанците е убедена дека спроведувањето на постигнатиот политички договор, благодарение на директниот ангажман на Европската унија и САД, ќе овозможи почеток на решавање на политичката криза со посебен нагласок на изнаоѓањето на законски механизми за спречување на изборни неправилности.

Господин Насер Селмани, од Здружението на новинари на Македонија и член на Советот, истакна дека излезот од политичката криза во Македонија е можен само ако се промени системот, а не политичките елити. Доколку постои политичка волја може да се дојде до брзи и ефикасни решенија кои за кратко време ќе ги ослободат медиумите од политичка и партиска контрола. Лесно може да се дојде до решенијата за медиумите, доколку сите учесници во процесот се согласуваат за почитување на основните европски стандарди. Во дискусијата г.Селмани ги изнесе следните укажувања: неприфатливо е насилство врз новинари и медиуми, автономност на јавниот радиодифузен сервис, медиумскиот регулатор како гарант на медиумската слобода и плурализам и поголема толерантност на јавните функционери кон јавната критика. Беше искажана подготвеност, медиумите да се вклучат во разговорите со политичките партии и да понудат конкретни решенија за слободни и професионални медиуми.

Господин Димитар Мирчев, член на Советот од Кабинетот на Претседателот на Република Македонија, во дискусијата се осврна на две тези. Политичките тешкотии и контроверзии кои се случуваа особено во последните две години го успоруваат акцесискиот процес на земјата кон ЕУ. Истовремено политичките тешкотии претставуваат рефлекс на долгиот процес на заостанување во пристапувањето во ЕУ. Очигледно е дека без разлика на внатрешните проблеми во државата, факторот кој нè кочи е спорот за името со нашиот јужен сосед. Според г. Мирчев, грчкиот став во однос на спорот за името е длабоко втемелен во заедничката надворешна и безбедносна политика на ЕУ. Решението е во преговори внатре во ЕУ, во институциите и органите на ЕУ со Грција. Во насока на олеснување на процесот и започнување на преговорите, прашањето на спорот за името да се стави како поглавје 35, и за истото да се преговара, со претпоставка дека додека да се затворат сите 34 поглавја ќе се реши и спорот за името. Со отпочнување на преговорите ќе се даде апсолутен и дополнителен стимул за внатрешните реформи во државата.

Госпоѓа Солза Грчева, независен пратеник и член на Советот, во дискусијата се осврна на изборниот процес од аспект на помалите партии, за една изборна единица и спуштање на цензусот. Г-ѓа Грчева го проследи барањето од граѓанските организации да бидат вклучени во преговорите за измените на изборното законодавство.

Комесарот за европска соседска политика и преговори за проширување на Европската комисија г. Јоханес Хан, се заблагодари за изнесените ставови и мислења на седницата на Советот. Во завршното обраќање, комесарот Хан изнесе дека доколку постои перспектива за една држава таа треба да биде исполнета на начин на кој преговорите би можеле да се одвиваат. Мора да се разрешат внатрешните проблеми кои беа создадени во изминатите неколку месеци. Постигнатиот договор од јули е во правилна насока, остварени се првите чекори од договорот. Постојат предизвици за политичката клима во државата, а способноста да се спроведат и исполнат нештата од договорот претставува доказ за демократска зрелост на една држава. Меѓународната заедница ќе ги надгледува изборите во април 2015 година, повеќе од претходно во минатото, не бидејќи постои дополнителна грижа туку бидејќи постои високо емотивна внатрешна дебата во државата. Обраќањето комесарот Хан го заврши со коментари за

најтешкото и најактуелно прашање во моментот за ЕУ - ситуацијата со бегалците. Сите земји-членки на ЕУ се цел на бегалците и тие имаат задача и обврска да ги заштитат границите, за што имаат поддршка од ЕУ. Европа најдобро функционира доколку сите земји го даваат својот придонес. Доколку има потреба ќе се обезбедат дополнителни средства за справување на состојбите со бегалците. Република Македонија не е паркинг на бегалците, исто така е жртва на таквата ситуација и ЕУ нема да ја остави државата сама со проблемот.

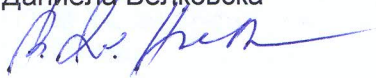
Седницата заврши во 11.55 часот.

Составен дел на овој записник се стенографските белешки од Шестата седница и списокот на присутни членови и претставници на Советот, и нивни-заменици.

31-1162/1

18.02.2016

Раководител на Секторот за поддршка на
Националниот совет за евроинтеграции,
Даниела Велковска

ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА НАЦИОНАЛНИОТ СОВЕТ
ЗА ЕВРОИНТЕГРАЦИИ
Лидија Димова

